

7.03.2022

WYRAŻENIA REGULARNE (nad Σ)

• $\emptyset$ jest wyrażeniem regularnym i $L_{\emptyset} = \emptyset$

• ε jest wyr. reg. i $L_{\varepsilon} = \{\varepsilon\}$

• jeśli $a \in \Sigma$ to a jest wyr. reg.

oraz $L_a = \{a\}$

• jeśli φ, ψ są wyr. reg. to $\varphi + \psi$

jest wyrażeniem regularnym i $L_{\varphi + \psi} = L_{\varphi} \cup L_{\psi}$

$\varphi\psi$ jest wyrażeniem regularnym i $L_{\varphi\psi} = L_{\varphi}L_{\psi}$.

$= \{w_1w_2 : w_1 \in L_{\varphi}, w_2 \in L_{\psi}\}$.

$\lceil L_1L_2 = \{w_1w_2 : w_1 \in L_1, w_2 \in L_2\} \rceil$

$L \in \Sigma^*$, wtedy $L^0 = L_{\varepsilon}$, $L^1 = L$, $L^{i+1} = L^iL$

$\lfloor L^* = \bigcup_{n=1}^{\infty} L^n \rfloor$

• jeśli φ jest wyr. reg. to φ^* też

jest oraz $L_{\varphi^*} = (L_{\varphi})^*$

Przykład $\Sigma = \{0,1\}$, $O^*(10^*10^*)^*$

Tw. Niech $L \subseteq \Sigma^*$. Wtedy NWSR:

(1) L jest regularny, t.j. istnieje DFA A t.ze $L = L_A$.

(2) Istnieje wyrażenie regularne φ t.ze
 $L = L_\varphi$.

(3) Istnieje NFA z ϵ -przejdami A'
t.ze $L = L_{A'}$.

D-d. (3) $\Rightarrow$ (1) Było. ~~III~~

(2) $\Rightarrow$ (3) Indukcja względem długości

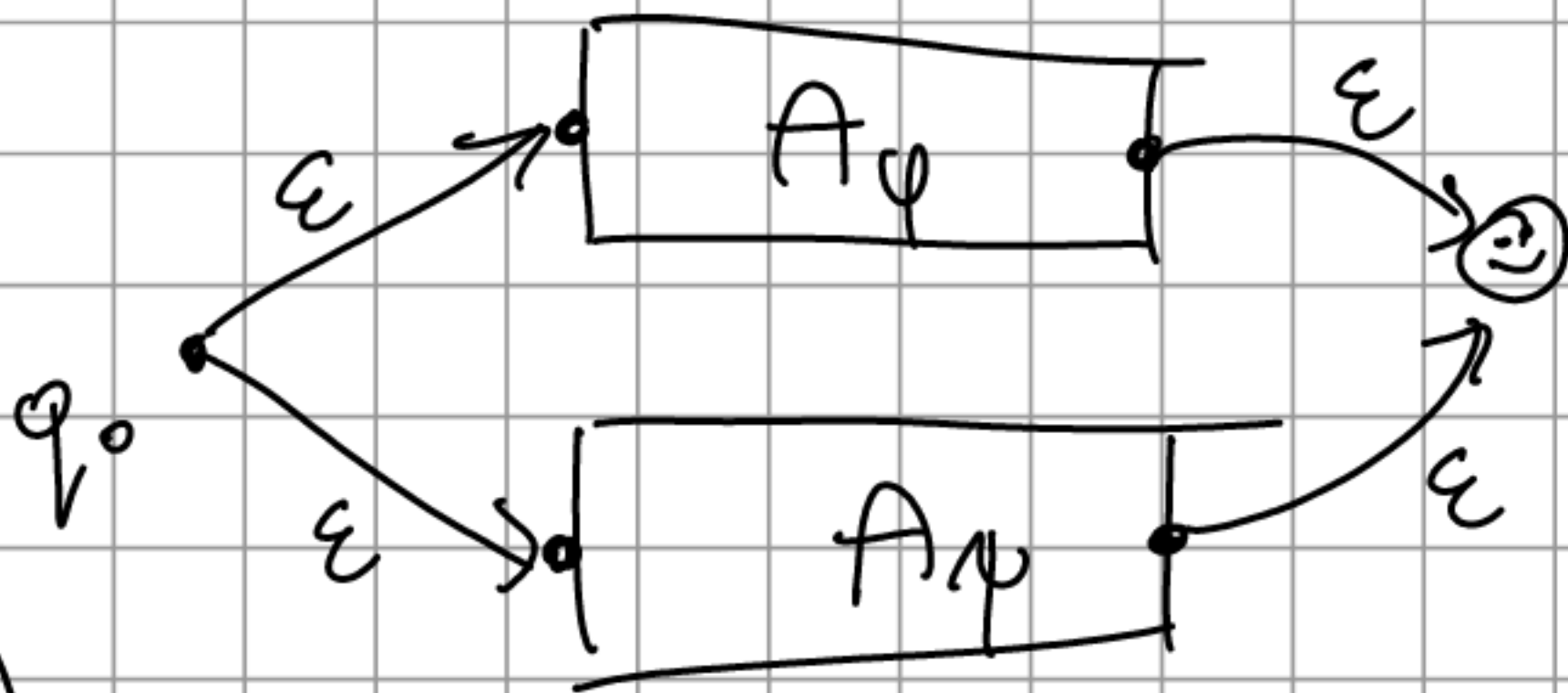
wyrażenia. Każdy NFA który zbudujemy
będzie miał jeden stan wejściowy niebędący
akceptującym i jeden akceptujący.

- $a \sim q_0 \xrightarrow{a} \text{☺}$

- $\varphi, \psi \rightsquigarrow$

(Automat dla $\varphi + \psi$)

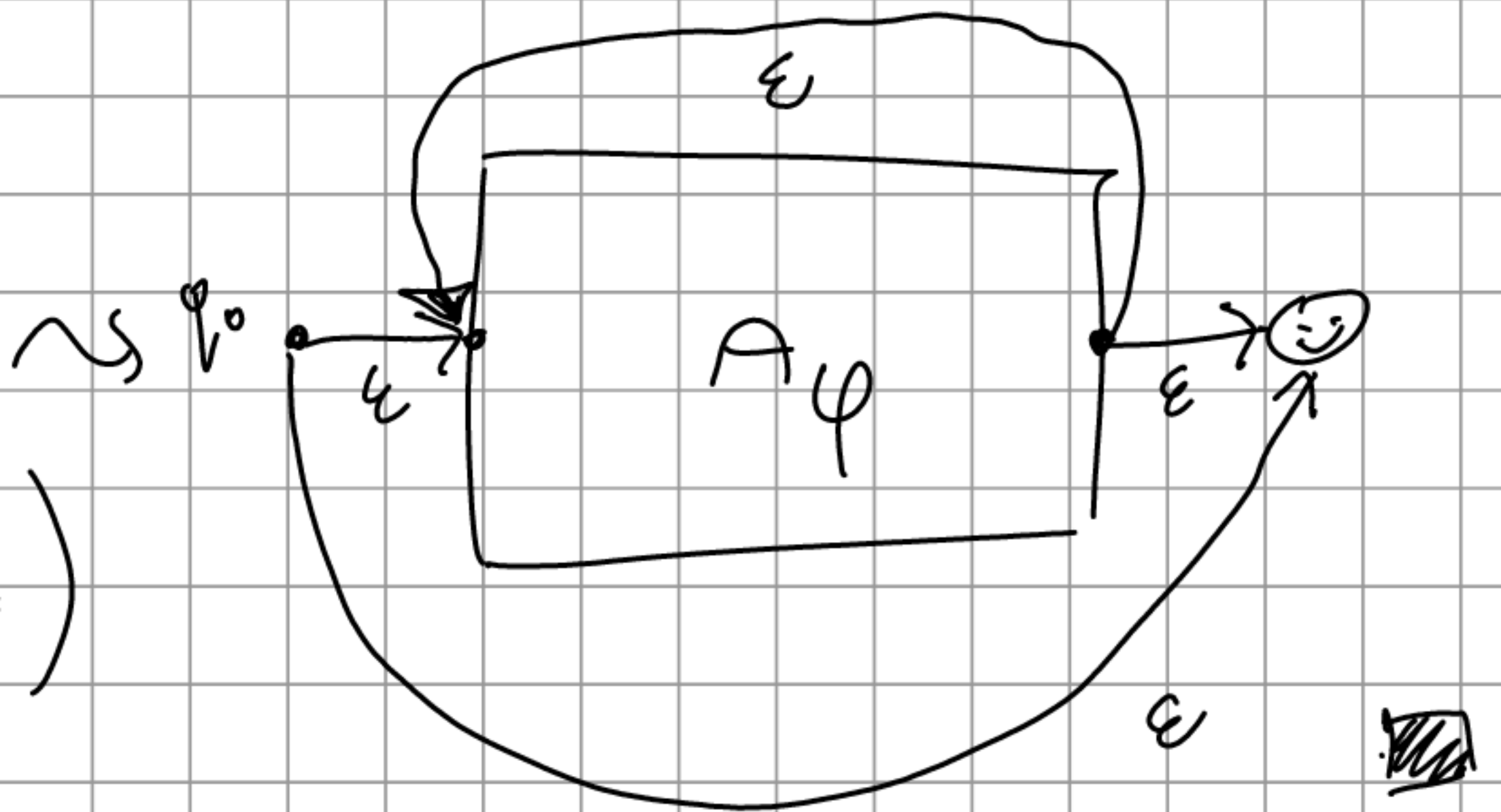

- $\varphi, \psi \rightsquigarrow$

(Automat dla $\varphi\psi$)

- φ
(Automat dla φ^*)

(1) $\Rightarrow$ (2) Mamy DFA $A = (\Sigma, Q, q_0, \delta, F)$

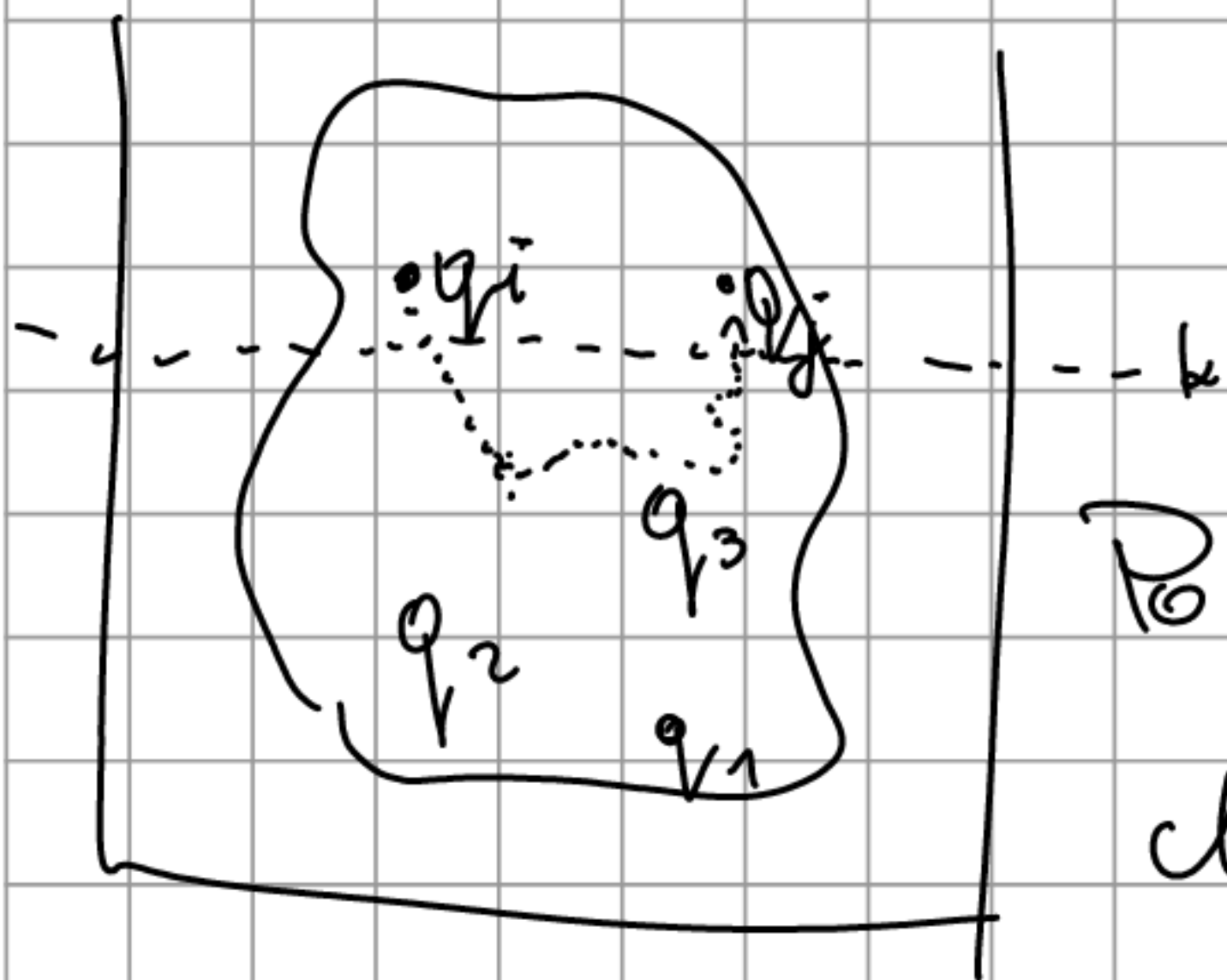
$Q = \{q_1, \dots, q_n\}$ (gdzie $q_0 = q_1$).

Dla $1 \leq i, j \leq n, 0 \leq k \leq n$ napiszemy wyrażenie regularne $\varphi_{i,j}^k$ wyrażające język

$$\forall w \in \Sigma^* : \hat{\delta}(q_i, w) = q_j \wedge$$

niepusty
oraz $\neq \epsilon$

$\forall v \in \Sigma^*$ (jeśli v jest właściwym
prefiksem w oraz
 $\hat{\delta}(q_i, w) = q_k$, to $L < k$)

o drodze z q_i do q_j
chodzimy tylko po stanach
o indeksach $< k$.

Indukcje względem k :

- $\varphi_{i,i}^0 = \epsilon + \bigoplus_{a \in \Sigma} a$ (suma po literach spełniających warunek)
 $\delta(q_i, a) = q_i$

- $\varphi_{i,j}^0 = \bigoplus_{a \in \Sigma} a$
 $\delta(q_i, a) = q_j$

- $\varphi_{i,j}^{k+1} = \varphi_{i,j}^k + \varphi_{i,k+1}^k (\varphi_{k+1,k+1}^k)^* \varphi_{k+1,j}^k$

Mając te wyrażenia regularne piszemy
 ψ t. je $L_A = L_\psi$:

$$\psi = \sum_{q_i \in F} \varphi_{1,i}^n$$

UOGÓLNIENIA

Są dwa możliwe kierunki:

- słowa nieskończone
  - drzewa
- } można iść w obu tych kierunkach jednocześnie

Automat skończony na słowach nieskończonych.

$\langle \Sigma, Q, q_0, \delta, \text{CO TUTAJ?} \rangle$

↑
skończony

↑
Duzo warunków akceptacji
Büchig, Rabine...

Interpretacja Bückiego: $F \subseteq Q$.

Słowo jest akceptowane, gdy automat nieskończenie wiele razy odwiedza stany

z F .

Pytanie: czy deterministyczne automaty Büchiego robią to samo co niedeterministyczne?

Odpowiedź: nie w ten sposób co poprzednio. Przykład: $|\Sigma| = 1$,

Lepsza odpowiedź: L - zbiór słów nieskończonych nad $\Sigma = \{0, 1\}$, w których jest tylko skończenie wiele zer.

L jest rozstrzygany przez

Deterministycznym się nie da: ćwiczenie.